

Virgilia d'Andrea: Μνήμη και αφιέρωμα

☰ Κατηγορία: Παγκόσμια Αναρχική Ιστορία

✎ Γράφτηκε από τον/την I.U.V.

I.U.V.

Η Virgilia d'Andrea, αγαπημένη μας συντρόφισσα και ποιήτρια, πέθανε στις 11 Μαΐου 1933, στη Νέα Υόρκη, σε ηλικία 43 χρόνων, θύμα μιας ασθένειας που κατανίκησε τόσο τη επιστήμη όσο και την αφοσιωμένη φροντίδα των συντρόφων.

Μετά την πρόσφατη απώλεια του Malatesta και του Galleani, το αναρχικό κίνημα, και ιδιαίτερα το ιταλικό του μέρος, χάνει, στο πρόσωπο της Virgilia d'Andrea, ένα άλλο από τα καλύτερα παιδιά του, αφήνοντας ένα κενό αδύνατο να αναπληρωθεί.

Γεννημένη στις 11 Φεβρουαρίου 1890, σε μια μικρομεσαία οικογένεια, στη Sulmona της Νότιας Ιταλίας, ορφάνεψε σε πολύ μικρή ηλικία και στάλθηκε να φοιτήσει σε ένα καθολικό ίδρυμα, από το οποίο αποχώρησε σε ηλικία δεκαοκτώ χρόνων για να γίνει δασκάλα.

Για κάποιο διάστημα δίδαξε σε δημοτικά σχολεία και το όνομά της εξακολουθεί να ενθυμείται και να τιμάται από τους κατοίκους της πόλης που την γνώρισαν ως μια σοβαρή νεαρή κοπέλα. Ωστόσο, δεν ήταν προορισμένη να συνεχίσει τη σταδιοδρομία της ως μια απλή δασκάλα. Ο κοινωνικός αγώνας την απορόφησε σύντομα και με τη δίνη της βρέθηκε ποιήτρια, δασκάλα και αγωνίστρια μαζί και στο πλευρό των λαϊκών μαζών.

Ποιήτρια των πιο υψηλών ιδεωδών που μπορεί να συλλάβει ο άνθρωπος, των αναρχικών ιδεών. Δασκάλα των μαζών που αγωνίζονται να σπάσουν τα δεσμά της δουλείας του καπιταλισμού, τις δεισιδαιμονίες της θρησκείας και τις δυνάμεις του κράτους, ευελπιστώντας εν τω μεταξύ να οικοδομήσουν μια κοινωνία όπου η ομορφιά, η ευτυχία και η αφθονία θα πρέπει να είναι κληρονομιά όλων. Η Virgilia d'Andrea ήταν αγωνίστρια με την πλήρη έννοια της λέξης, με

αμείλικτο θάρρος και απεριόριστη αγάπη για τους απόκληρους.

Πολέμησε μαζί με το ιταλικό προλεταριάτο εκεί όπου ο αγώνας ήταν πιο έντονος και πιο σκληρός και μοιράστηκε μαζί του τις ελπίδες μιας επερχόμενης απελευθέρωσης όταν το 1914, στις ημέρες της περίφημης Κόκκινης Εβδομάδας, το προλεταριάτο είχε αναλάβει μια ένοπλη εξέγερση ενάντια στην άρχουσα τάξη και πάλι το 1920, όταν η κοινωνική επανάσταση φάνηκε τόσο σίγουρη. Οι Ιταλοί εργαζόμενοι είχαν καταλάβει και απέκτησαν σχεδόν τον πλήρη έλεγχο των εργοστασίων και των εργαστηρίων, ενώ οι αγρότες ανέλαβαν τον έλεγχο της γης. Και τα δύο κινήματα δεν κατάφεραν να ωριμάσουν, λόγω της δειλίας και της προδοσίας του σοσιαλιστικού κόμματος και των ηγετών του. Και στις δύο περιπτώσεις, η Virgilia d'Andrea υπέστη τις συνέπειες της ήττας μέσω της απομόνωσης, της φυλάκισης και, τελικά, της εξορίας.

Το 1922, όταν το ιταλικό κράτος παραδόθηκε στον Μουσολίνι από ένα σωρό σατράπες που ήταν συνεργοί του, η Virgilia, διατρέχοντας κίνδυνο για τη ζωή της και ανίκανη να συνεχίσει οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα στην Ιταλία, μετανάστευσε στη Γερμανία, όπου υπέμεινε όχι μόνο τα ηθικά βάσανα που συνοδεύουν μια αναγκαστική εξορία, αλλά και κάθε είδους στερήσεις.

Από τη Γερμανία πήγε στο Παρίσι, όπου ίδρυσε και επεξεργάστηκε ένα εξαιρετικό περιοδικό με το όνομα "Veglia". Εκεί έπαιξε σημαντικό ρόλο στην εκστρατεία αλληλεγγύης και διάσωσης των Sacco και Vanzetti καθώς και στην αντιφασιστική δραστηριότητα που εξελισσόταν στη Γαλλία. Το 1928, όταν η δράση στο Παρίσι κατέστη αδύνατη από τη γαλλική κυβέρνηση, κατόπιν υπόδειξης του Μουσολίνι, οι σύντροφοί της την κάλεσαν να καταφύγει στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Από τη στιγμή που βρέθηκε στην Αμερική, δεν σταμάτησε ποτέ να αγωνίζεται μέχρι που η ασθένειά της την καταδίκασε σε αναγκαστική ανάπαυση. Διέσχισε την αμερικανική ήπειρο πολλές φορές προς όλες τις κατευθύνσεις σε περιηγήσεις και ομιλίες, ξυπνώντας παντού τις ελπίδες και το εοπαναστατικό πνεύμα των συντρόφων και των μαζών εν γένει. Μια εκπληκτική ποικιλία ανθρώπων πήγαινε να την ακούσει τις ομιλίες της. Η ευγλωττία η ευρεία γνώση της ιταλικής ζωής και των Γραμμάτων, η βαθιά και συμπαθητική κατανόησή της για τις ανάγκες των μαζών, το συγκλονιστικό της μήνυμα για τον αναρχισμό - όλα μαζί αυτά έκαναν τα ακροατήριά της να ριγούν κάτι που ελάχιστοι άλλοι ομιλητές μπορούσαν να το καταφέρουν.

Ποτέ δεν θα ξεχάσω πώς, στις πιο δύσκολες μέρες της αναγκαστικής εξορίας, όταν η αντίδραση και η καταπίεση είχαν φτάσει σε τέτοιο βαθμό που διψούσαμε για την αναζωογόνηση των δυνάμεων της ελευθερίας, μια μικρή ομάδα

από εμάς, νεαροί, επισκεπτόμασταν την Virgilia, που έμενε στα πιο ταπεινά και απλά σπίτια. Εκεί μαζευόμασταν γύρω της, ενώ διάβαζε τα ποιήματά της ξαπλωμένη λόγω της ασθενείας της στο κρεβάτι της ή μιλούσαμε για παλαιότερους και μελλοντικούς αγώνες, ανταλλάσαμε απόψεις και ελπίδες, περιγράφαμε τις δραστηριότητές μας. Ήταν μεν ασθενής, αλλά το πνεύμα της ήταν ζωντανό, και εμείς, οι νέοι και δυνατοί, ερχόμασταν σε αυτήν με τους φόβους και τα προβλήματά μας για να αντλήσουμε θάρρος και έμπνευση από τα απαλά της λόγια.

Η Virgilia d'Andrea χρησιμοποίησε την πένα της όπως ένας μαχητής χρησιμοποιεί το ξίφος του. Όταν έγραψε στίχους όπως αυτούς στη συλλογή της "Tormento", αφηγούσε τα επαναστατικά γεγονότα της εποχής της και τραγουδούσε τις ελπίδες της για την επερχόμενη κοινωνική επανάσταση ή μοιραζόταν την απόγνωσή της όταν η έλευσή της αναβαλόταν και πάλι. Ή γράφοντας στην ξεκάθαρη και ρυθμική ιταλική

της πρόζα, εξέθετε τη δειλία και τη βαρβαρότητα του φασισμού, όπως έκανε και στο “L' Ora di Mara-maldo”.

“Ήταν αρκετά καλλιτέχνης για να δει την ομορφιά και τη σημασία των επαναστατικών κινήσεων των μαζών, αλλά η καρδιά της είχε ταχθεί με τους μοναχικούς αντάρτες που τολμούσαν να αμφισβητήσουν τον δεσποτισμό με τολμηρή επαναστατική δράση. Ο λυρισμός της αγγίζει το αποκορύφωμά του στο τελευταίο βιβλίο της, “Torce nella Notte”, αναζωογονώντας το πνεύμα αυτών των ατόμων που έδωσαν τη ζωή τους σε μια ώρα σκοτεινής αντίδρασης για την υπόθεση της ελευθερίας. Αν το ρωσικό επαναστατικό κίνημα μπορεί να καυχηθεί για μια Σοφία Περόβσκαγια, το γαλλικό για μια Louise Michel και το αμερικάνικο για μια Voltairine de Cleyre, το ιταλικό κίνημα μπορεί να προσθέσει την Virgilia d'Andrea σε αυτή την ευγενή χωρεία γυναικών που με την ομορφιά, την αγάπη και την επιθυμία ειχειρήσαν να βοηθήσουν την

ανθρωπότητα ακόμη και με το τίμημα της προσωπικής ευημερίας και της ίδιας της ζωής τους.

* Ελληνική μετάφραση: Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης, Αύγουστος 2018.

κοινωνικοί αγώνες

αναρχική ιστορία

αναρχικό κίνημα

ιστορία

μελλοντική κοινωνία

ποίηση Ιταλία